

مقدمه‌ای بر

شیمی و میکروبیولوژی آب

(به همراه اصطلاحات تخصصی و واژه نامه)

گردآوری و تألیف:

دکتر امیرحسین محوی

(عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران)

دکتر مازیار نادری

(دکتری مهندسی بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی تهران)

مهندس ویدا پاست

(کارشناس ارشد مهندسی بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی تهران)

دکتر غلامرضا ابراهیم زاده

(عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی زابل)

URL: www.khaniran.com

نام کتاب: مقدمه‌ای بر شیمی و میکروبیولوژی آب

اول	چاپ:	دکتر امیرحسین محوى	مؤلفان:
جلد ۲۰۰	تیراژ:	دکتر مازیار نادری	
۳۹۰۰۰ تومان	قیمت:	مهندس ویدا پاست	
۹۷۸-۶۲۲-۷۶۳۱-۰۸-۱	شابک:	دکتر غلامرضا ابراهیم زاده	
ISBN: ۹۷۸-۶۲۲-۷۶۳۱-۰۸-۱		انتشارات خانیران	ناشر:
		مهران خانی	طراح جلد:

دفتر تولید و پخش: تهران - میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی - ابتدای خیابان نصرت - کوچه باغ نو
کوچه داودآبادی شرقی - پلاک ۴ - زنگ اول همراه: ۹۱۲۱۹۹۹۱۲۰ (مدیر فروش)
تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۵۰۷۷۲-۶۶۹۵۰۷۷۲-۶۶۹۶۵۳۹۶ تلفکس: ۶۶۴۱۳۲۷۰ (کد تهران ۰۲۱)

فروشگاه اینترنتی: www.khaniranshop.com

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است.
متخلصه این کتاب در حوزه علمی و تحقیقاتی قرار دارد و هرگز در سایر حوزه هایی مورد استفاده قرار نمی گیرد.

فهرست مطالب

۷	مقدمه ناشر
۸	پیشگفتار
۹	شیمی آب
۱۰	اسیدیته (Acidity)
۱۰	آکریلامید (Acrylamide)
۱۰	سموم جلبکی (Algal toxins)
۱۱	قلیائیت (Alkalinity)
۱۱	آلومینیوم (Aluminium)
۱۲	ترکیبات آمونیاکی (Ammoniacal Compounds)
۱۲	آنتمیون (Antimony)
۱۲	آرسنیک (Arsenic)
۱۳	آربست (Asbestos)
۱۳	برن (Boron)
۱۴	برمايد (Bromide)
۱۴	آیوداید (Iodide)
۱۴	کادمیوم (Cadmium)
۱۴	کلسیم (Calcium)
۱۵	دی اکسید کربن (Carbon Dioxide)
۱۵	کلراید (Chloride)
۱۵	هیدروکربن های کلرینه (Chlorinated Hydrocarbon)
۱۶	کلر باقیمانده (Chlorine Residual)
۱۶	رنگ (Colour)
۱۷	مس (Copper)
۱۷	کیفیت خورنده‌گی (Corrosive Quality)
۱۸	سیانید (Cyanide)
۱۸	شوینده‌ها (Detergents)
۱۹	محصولات جانبی حاصل از گندزدایی (Disinfection By-Products)
۲۲	هدایت الکتریکی (Electrical Conductivity) و جامدات محلول (Dissolved Solids)
۲۳	مواد مختل‌کننده غدد درون‌ریز (Endocrine Disrupting Substances)

۲۳.....	پی کلروهایدرین (Epichlorohydrin)
۲۳.....	فلوراید (Fluoride)
۲۴.....	سختی آب (Hardness)
۲۵.....	هایدروکربن ها (Hydrocarbons)
۲۵.....	آهن (Iron)
۲۵.....	سرب (Lead)
۲۶.....	منگنز (Manganese)
۲۶.....	نیکل (Nickel)
۲۷.....	نیترات (Nitrate)
۲۸.....	نیتریت (Nitrite)
۲۸.....	مواد آلی (Organic Matter)
۲۹.....	آفتکش ها (Pesticides)
۳۱.....	pH مقدار
۳۱.....	فنول ها (Phenols)
۳۲.....	فسفات ها (Phosphates)
۳۳.....	هیدروکربن های آروماتیک چند هسته ای (Polynuclear Aromatic Hydrocarbons)
۳۴.....	مواد رادیواکتیو (Radioactive Substances)
۳۵.....	سلنیوم (Selenium)
۳۵.....	سیلیکا (Silica)
۳۵.....	نقره (Silver)
۳۵.....	سدیم (Sodium)
۳۶.....	سولفات ها (Sulphates)
۳۶.....	جامدات معلق (Suspended Solids)
۳۷.....	طعم و مزه (Taste and Odour)
۳۸.....	کدورت (Turbidity)
۳۹.....	روی (Zinc)
۳۹.....	ترکیبات شیمیایی نوظهور (New and Emerging Chemicals)
۳۹.....	آرسنیک (Arsenic)
۳۹.....	هالواستیک اسیدها (Halo-acetic acids)
۴۰.....	ترکیبات مختل کننده (Endocrine Disrupting) هورمون های درون ریز
۴۰.....	مت آلدہاید (Metaldehyde)
۴۰.....	متیل ترشیاری بوتیل اتر (MTBE)
۴۱.....	NDMA
۴۱.....	پرکلرات ها (Perchlorate)

۴۱.....	پرفلورواوکتان سولفونات (PFOS)
۴۲.....	استانداردهای کیفی آب برای پارامترهای شیمیابی و فیزیکی
۴۲.....	مقادیر رهنمود (Guideline values) پارامترهای فیزیکوشیمیابی آب
۴۲.....	نمونهبرداری برای پارامترهای فیزیکی و شیمیابی (Sampling)
۴۲.....	دوره‌های نمونهبرداری (Sampling Frequencies)
۴۳.....	حداصل الزامات نمونهبرداری در مناطق بدون اعمال مقررات (Regulations)
۴۴.....	سنجهش در محل و آنالیزهای میدانی (On-Site Testing and Field Analysis)
۴۵	پایش کیفی آب در تصفیهخانه‌ها (Water Quality Monitoring at Treatment Works)
۴۶.....	اولویت‌ها در کنترل کیفی آب (Priorities in Water Quality Control)

۴۷.....	میکروبیولوژی آب
۴۸.....	میکروبیولوژی آب (Water Microbiology)
۴۸.....	بیماری‌های باکتریایی (Bacterial Diseases)
۴۸.....	وبای (Cholera)
۴۹.....	تب تیفویید (Typhoid fever)
۴۹.....	دیسانتری باسیلی (Bacillary dysentery)
۴۹.....	لپتوسپیروزیس (Leptospirosis)
۵۰.....	بیماری لژیونر (Legionnaire's disease)
۵۱.....	سایر باکتری‌ها (Other Bacteria)
۵۲.....	بیماری‌های تک یاخته‌ای (Protozoal Diseases)
۵۳.....	بیماری‌های ویروسی (Viral Diseases)
۵۳.....	استانداردهای میکروبی آب آشامیدنی (Microbiological Standards)
۵۴.....	روش نمونهبرداری (Method of Sampling)
۵۴.....	آزمایش‌های روتین آبودگی باکتریایی آب (Routine Tests)
۵۵.....	انواع روش‌های شناسایی میکروبی (Microbiological Examination)
۵۶.....	شناسایی تکیاخننه‌ها (Protozoal Examination)
۵۶.....	شناسایی ویروس‌ها (Virological Examination)
۵۷.....	باکتری‌های مزاحم (Nuisance Organisms)
۵۷.....	باکتری‌های آهن (Iron Bacteria)
۵۷.....	باکتری‌های گوگرد (Sulphur Bacteria)
۵۷.....	نماتودها (Nematodes)
۵۸.....	اکتینومایستها (Actinomycetes)
۵۸.....	ارگانیزمهای ایجادکننده مشکلات میکروبی (Microbiological Issues)
۵۹.....	باکتری آئروموناس (Aeromonas)

۵۹	آرکوباکتر (Arcobacter)
۵۹	اشرشیا کلای روده‌ای کشنده (Enter virulent)
۶۰	مايكوباكتريوم آويوم پاراتوبرکلوزيس (MAP)
۶۰	آدنوویروس‌های انسانی (Adenoviruses)
۶۰	نوروویروس (Norovirus)
۶۱	بیولوژی آب (Water Biology)
۶۴	ارگانیزم‌های ایجاد‌کننده مشکلات میکروبی (Microbiological Issues)
۶۴	مايكروسپوریدیا (Microsporidia)
۶۴	سايكلوسپورا (Syclospora)
۶۵	منابع
۶۷	واژه نامه

تقدیم به
انسان‌هایی که
به فردایی بهتر
می‌اندیشند.

مقدمه ناشر

سپاس بیکران پروردگار را که به انسان قدرت اندیشیدن بخشید قدرتی که در مقایسه با سایر موجودات باعث شده است که انسان هرگز به امکانات محدود خود اکتفا نکند. مکاتب الهی، انسان را موجودی کمال طلب و پویا می‌دانند که جهت‌گیری او به سوی خالقش می‌باشد. از جمله راههای تقرب به خداوند، علم است. علمی که زیبایی عقل است. علمی که در دریای بیکران آن هر ذره نشانی از آفریدگار است و هر چه علم انسان افزون گردد، تقریب بیشتر می‌شود. از این روی است که به علم‌اندوزی و دانش‌آموزی توجهی بی‌نظیر مبذول گردیده است. اما علم‌آموزی به ابزاری نیاز دارد که مهمترین آن کتاب است و انتشار کتاب که نتیجه مطالعات پژوهشگران و اندیشمندان است، پاسخگوی این نیاز خواهد بود.

جهت تحقق این امر و گام برداشتن در جهت ارتقاء پایه‌های علم و دانش و رشد و شکوفایی استعدادها انتشار کتاب را یکی از اهداف خود قرار داده و انتظار داریم با حمایت‌های معنوی هموطنان گرامی بتوانیم گام‌های مؤثر و ارزشمندی را برداریم. گرچه تلاش خواهد شد در حد دانش و تجربه اندکمان کارهایی بدون اشکال تقدیم حضورتان گردد، ولی اذعان داریم که راهنمایی‌های شما عزیزان می‌توانند ما را در ارتقای کیفی کتاب راهگشا باشد لذا همیشه منتظر پیشنهادات و راهنمایی‌های شما خواهیم بود.

در پایان از همه عزیزانی که در این کتاب از همفکری آنها بهره‌مند بوده به خصوص دکتر امیرحسین محوی، دکتر مازیار نادری، مهندس ویدا پاست و دکتر غلامرضا ابراهیم زاده تشکر می‌نمایم. همچنین از مهندس علی محمد خانی، مهندس مهدی خانی و مهندس محمد حسین نوروزی که در امور پشتیبانی و چاپ و تولید این کتاب تلاش زیادی کردند سپاسگزاری نموده و موفقیت روزافرونشان را آرزومندم.

دکتر محمدرضا خانی
مدیر مسئول انتشارات خانی‌ران

پیشگفتار

هدف از تألیف این کتاب ارائه یکسری مباحث و نکات کنکوری مبحث تصفیه آب برای دانشجویان رشته مهندسی بهداشت محیط و متخصصین آب می‌باشد. تفاوت قابل توجه این کتاب با سایر کتاب‌های به چاپ رسیده و موجود در بازار در زمینه شیمی و میکروبیولوژی آب در این است که در این اثر گردآوری شده معادل و اصطلاحات انگلیسی واژه‌های مهم، اختصاصی و پرکاربرد در زمینه تصفیه آب نیز در داخل متن آورده شده است. دانشجویان نه تنها با مفاهیم مقدماتی شیمی، میکروبیولوژی و بیولوژی آب آشنا می‌شوند، بلکه اصطلاحات و عبارت‌های انگلیسی علمی و پرکاربرد در این زمینه‌ها را نیز می‌آموزند. امید است اثری در خور تدوین شده باشد و توانسته باشیم خدمتی هرچند ناچیز به جامعه علمی بهداشت محیط ایران ارائه کرده باشیم. در انتها از اساتید، دانشجویان و علاقهمندان این حبظه درخواست می‌کنیم که با پیشنهادات و نظرات ارزشمندانشان ما را در بهبود بخشیدن چاپ‌های دیگر و سری‌های دیگر این مجموعه یاری رسانند.

گروه نویسندها